

„By czas nie zaćmił i niepamięć”

Materiały Koła Związku Sybiraków w Gorlicach (w wyborze) dostępne w zbiorach w MBP Gorlice

Pod powyższym tytułem w 1979 roku wydano wybór kronik średniowiecznych w opracowaniu Antoniny Jelicz. Nagłówek ten idealnie wpisuje się w inicjatywę Koła Związku Sybiraków w Gorlicach, które to w 2022 roku, w wyniku utraty swojej siedziby przekazało Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Stanisława Gabryela w Gorlicach unikatowe materiały z wyselekcjonowanych archiwów: skomasowany wybór kronik Koła, ogólnopolskiego wydawnictwa pt. *Księga Sybiraków, Znaki Pamięci* i dokumentalną mapę Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. Mapa pozostaje bezprecedensowym dokumentem źródłowym, na którym oznaczono miejsca zesłań rodowitych mieszkańców ziemi gorlickiej i Polaków, którzy tu się osiedlili powracając z „Nieludzkiej Ziemi” po utracie ojcowizny — Kresów Wschodnich (nazywanych przez zaborców w 1939 roku Zachodnią Ukrainą, Zachodnią Białorusią i Wileńszczyzną). Oznaczono na niej ponad trzydzieści konkretnych miejsc deportacji, od europejskiej części Rosji po daleką Syberię, radzieckie republiki azjatyckie: m.in. Kazachstan i Uzbekistan.

Z grupy ponad trzydziestu byłych zesłańców, członków gorlickiego Koła, na chwilę obecną (styczeń 2023 roku) w naszym mieście i okolicy — Moszczenica, Biecz, Wysowa, pozostało siedmioro (najstarsza spośród nich mieszka w Gorlicach i liczy 90 lat).

Wspomniane *Księgi Sybiraków*, dostępne w zasobach biblioteki, składają się z czterech woluminów. Czytelnik odnajdzie w nich historię i współczesność — ilustracje (również archiwalne) i znaki pamięci (pomniki, odznaki, sztandary, tablice epitafijne, itp.).

Stanowią one kompendium wiedzy o deportacjach do ZSRR i Sybirakach XX wieku w Polsce po 1988 roku, szkicowo — w okresie dwudziestolecia międzywojennego. W literaturze uzupełniającej — dzieje czterech stuleci zesłań.

Unikatową mapę z miejscami zesłań gorlickich Sybiraków można zobaczyć w budynku głównym MBP w Gorlicach (ul. Jagiełły 1, II piętro, Czytelnia Komputerowa — sala nr 7).

Osoby zainteresowane tematyką m.in. gorlickich Sybiraków, zachęcamy do kontaktu z Miejską Biblioteką Publiczną w Gorlicach (II piętro, Czytelnia Główna, sala nr 3) — służymy również pomocą w nawiązaniu kontaktu z gorlickim Kołem Związku Sybiraków.

Zbigniew Lewczykowski — Prezes Koła Związku Sybiraków w Gorlicach

Miejska Biblioteka Publiczna im. Stanisława Gabryela w Gorlicach

